Година II. Самоков, Март 1923 год. Брой 7.

РИЛСКИ ШЕПОТ

ОРГАН НА УЧАЩИТЕ СЕ ПРИ АМЕРИКАНСКИТЕ ГИМНАЗИИ — САМОКОВ

Главен Редактор
Петко Пеев

РЕДАКЦИОНЕН КОМИТЕТ
Недялка Константинова, Надя Будурова, Радка Манафова, Асен Николов, Цвятко Попов, Вл. Кантарджиев

Администратор
Радослав Кютукчиев

Годишно течение, десет броя — Абонамент 25 лева — Излиза месечно.

П. Пеев

В миналото и днес

Историята на човечеството е пълна със събития от всякакъв род, събития, към които трябва да правим често пъти екскурзии с цел да ги проучим по-подробно и извлечем от тях нужната поука, ала не и да ги имаме като за пример. Ако ги вземаме за пример, често пъти ще изпаднем в комично положение, когато правим сравнение между ново-създалото се събитие и старото такова; но с извлечената поука от миналото ще можем да надникнем, доколкото можем, в бъдещето, а това ще ни помогне да видим по-ярко истината в лицето на настоящето.

И тъй, ако се взрем в миналото ще видим, че не малко са ония, които са били проповедници на чистата истина и за защитата на която са дали дори живота си.

Коперник, който е бил хулен, усмиван и изправен пред съда да опровергае изказаното от него мнение, какво, „че земята се върти“; *Лютер*, също е бил изправен пред съда на Карла V, който го карал да се откаже от своите прочути тезиси против индулгенциите; върху главата на *Линкълн* не малко упреци и злоба са се сипели за това, задето повел жестока борба против робството и търговия с хора, а на *Колумба*, този далновиден мъж, не една сатира е била подхвърлена на дето казвал, че там зад далечния хоризонт на широкото синьо море „има суша“; *Роберт Оуен*, от голям фабрикант, поради хуманното му отнасяне към работниците, е бил смазан от конкуренцията на другите фабриканти и умрял честен сиромах и т. н. и т. н.

Това е то възнаграждението, което е давало, дава и днес към-годе-дата тъмна на подобни труженици, идеите на които са извор на светлина. Да....., това е то..... Наклонни сме да бегаме от *светлината* и се крием в *тъмнината*, която прочи да видим собствения си лик, който едва личи че е на *совтов*.

Казах, че в миналото било е така—така е и днес. Днес, когато науката *доказва* грамадното зло влияние на алкохола върху духовното и материално положение на човека и *аргументира* защо той трябва *да бъде премахнат* от употреба, вампира се още *тъмнолюбна тълпа*, подобна на *онаи*, която със стиснати юруци и запенени уста е ревяла: „разпни го.... разпни го....“ Нима днес в тая тълпа не виждате лицето на хилавий кръчмар, който подобен на тъкмт паяк е изплел своята мрежа на най-лично място и чака спокоен жалката си жертва, която немилостиво *отравя и й изсмуква последната мощ?* Да, днес кръчмаря и неговите „*Почтени Почитатели*“ влагат средства и ум (доколкото ги имат), за да вършат това, което се е извършило над Хуса, Коперника, Лютера, Линкълна и тем подобни. Днес тези господа на „тъмните сметки“ безсрамно продават кръчмата лъжа за чиста истина и с това се

мълчат *да убият* една възвишена идея—*идеята за въздържанието*.

Тирани, всуе се морите!
Не се гаси туй що не гасне!
Лучата, що я днес гасите
Тя на вулкан ще да порасне.

Вазов.

Ако днеска вашите кръчми съществуват, то е защото има хора, които са „обаяни" от вашия приятен кръчмарски дъх и такива, които градят посредством кръчмата, своето „щастие" върху нещастието на други—*срамно....!*

Ние младите привърженици на идеята —*да се премахне употребата на спиртни питиета, да се затворят кръчмите и спре всякакво производство на алкохол—не ще престанем да пръскаме словото на трезвеността.* И с това нашите кадри ще растат, а работе на Бахуса, времето ще вземе с тяхната „тригия." Ний ще победим защото с нас е здравата логика на днешната *медицина* и защото ни вдъхновяват подвизите на *минали борци* за общественото добро.

П. Брязгалин

BOY-SCOUTS

Шест часа наближава. Тихо излазям от палатката си, в която живея вече от седем дни, заедно с още трима другари.

Природата очаква вече изгрева на слънцето. Листата на дърветата сякаш са покрити с малки скъпоценни кристали-капчици роса. Август е.... Огнва си лятото, за да отстъпи на бавно приближаващата се есен... Наоколо между зеленината живописно са разхвърлени седем други палатки.

Всичко още спи. Само една мълчалива фигура се мярка при стълба намиращ се недалеч от палатката, на чийто връх през деня издига се трицветен флаг.

Лагера е разположен при река в една тесна долина, окръжена от величествени планински вериги. Местността е може-би една, от най-красивите в България.

Заедно с първите лъчи на слънцето се чува тръба. И изведнаж цялия лагер се оживява..... А в разстояние на само няколко минути всички scouts са готови и след къси гимнастически упражнения се събират при стълба...,. Приятна картина се разтила пред погледа: весели, бодри, но дисциплинирани момчета оживено разговарят, добре облечени и спретнати: всяки носи лека и удобна кафява риза с широка синя якърпа около врата; чорапи плътно обхващат краката; въобще нищо не стеснява движенията на тялото.

Пак се чуга звукът на тръбата—*внимание* — и вместо групи от весело-приказващи момчета, в миг стройна мълчалива редица се показва там. Още един път носящия се далеч из околността звук се чува..... Пред редицата излазя момче и застава с лице обърнато към слънцето. И после устата му произнасят стари, толкова пъти слушани думи от древна молитва, които пак попадат в моята душа и тихо нашепват за нещо неземно, далеч от света. Молитвата е свършена..... Мълчаливо все още стои редицата .... Момчето, което преди малко чете молитвата, отива при стълба, намиращ се в средата на естествената площадка, и след малко трицветно знаме се развева на върха слабо разлюлявано от сутрешния планински ветрец..... На синйото водрю небе няколко бели малки облачета неподвижно стоят, нему свидетели на всичко извършено при започването на новия ден.

Boy-Scouts — организации при А. S. B.

* * *

Нощ. Около огня са наседали момчета, със сериозни лица, внимателно слушащи туй, к ето разправя тяхния scoutmaster,*) човек доста стар, но още бодър и запазен почти във всяко отношение... . А цяли ден мина в разни игри като на футбол и др., екскурзии до близки върхове и пленителни, с своята красота местности. Въпреки, че почти всички *scouts* са уморени от всичко това, пак слушат с внимание на всичко разправяно им от тяхния обичен „*master*" Не след дълго той спира да разправя, ала царуващата тишина от нищо не бива нарушавана. Тихия ветрец, носящ вечерна прохлада и лек мирис от полска трева и близката гора; шумоленето на листата на дърветата и при това трептящите в небосклона светила, унасят момчетата и те почват да мечтаят, да се унасят....

Внезапно силен смях нарушава тишината.... Някои измежду наседалите около огня разправят някакви случки, станали през деня в кухнята на лагера..... Ала скоро пак всичко утихва..... и отново се чува гласът на стария „master," разправящ нещо, което е можал да си припомни, през миналото в мълчание време.

*) Лице, което се грижи за правилния въпрос на организацията или всяко отношение. — Един вид като председател на организацията.

Това са две картини из живота в скаутския лагер, в който бях за известно време през миналото лето.

За съжаление ние учениците—*scouts* при А. S. B. сме лишени от такива уловлетствия, защото не разполагаме с време, необходимите за целта принадлежности и пр. Въпреки това, отчасти поне, ние заместваме лагера с разходки из Чам-Кория, като поцуваме там. Уреждаме и разни състезания между членовете ни, които допринасят безспорно голяма полза на участвуващите в тях, ала само тогава, когато ръководителите са опитни и има съзнание за работа между самите членове и има покорност между тях на тези, които ръководят състезанията.

Ала не трябва да се забравя, че *Boy-Scouts* — организация е основана миналата година в А. S. B. А не тъй лесно е една нова организация да си пробие път за толкоз късо време и постигне големи резултати. Сравнително, туй което е извършено от страна на *Boy-Ssouts* организация до сега, а особено през последните няколко дни достатъчно говори, че ние макар и бавно пак ще успеем да издигнем нашата организация и проявим по-усилена дейност.

* * *

За Комуната

До преди миналата година осми клас в Девическото училище живееше заедно с всичките ученички, хранеше се в общия клуб и беше в същите здания с другите. Обаче, с миналогодишния осми клас бе направен първия опит да се образува „Комуна," където момичетата от този клас ще живеят сами — в особено здание и клуб, където сами ще готвят и вършат домашната работа, като с това се целеше да се подготвят по-добри и полезни момичета за обществото. И в края на годината ние видехме колко успешен излезе този опит с отделянето на осми клас в къщата на Г-н Марки.

Тази година за втори път има „комуна," под управлението на Госпожа Милева и Miss Douglass. Тъй като сегашния осми клас се състои само от осем ученички, то заедно с тях туриха да живеят и седмокласнички.

Отначало всички се съмняваха дали ще бъде сполучлива тази „комуна." в която ще живеят момичета от два различни класа, които в миналото не особено обичаха да дружат. Разбира се не е лесно на едно място да живеят двайсет и четири момичета, всички с различни характери и навици — а това правеше много хора да се съмняват в успеха на сегашната „комуна."

Но какво виждаме сега, когато сме вече към края на учебната година. Никога до сега осми и седми класове не са живели така задружно, така да си отстъпват взаимно, както сега в общата „комуна." Наистина, първите дни имаше неща, които дразнеха едните или другите, но това бе само през първите дни — една или две седмици бяха достатъчни да сближат дотолкова двата класа, щото сега мъчно можете да направите разлика между момичетата от единия и другия клас; тук се чуват само думите: „Ние сме едно цело. Не съществува никаква разлика между нас."

Сигурно не малко се интересуват, да знаят какво работят момичетата от „комуната," или как живеят. Наистина тук в тази къща има много привилегии, но също има и много повече задължения, отколкото ученичките в големия пансион имат.

За навършване на домашната работа момичетата в „комуната" са разделени на шест групи, от които всяка една се състои от по четири момичета. Тези групи извърш-

ват всичката работа, която има в една къща; например — първата група тази седмица ще бъдат сутрешни готвачки — те трябва да станат на 5½ часа сутринта, запалят печката в трапезарията и приготвят закуската. Всичко това продължава една седмица. Тогава момичетата от тая група ще стават обедни готвачки; после вечерни такива, лампачки, и най-после метачки.

Всички тези длъжности изпълнява всяка една от тези шест групи последователно, като след свършването на седмицата, през която са извършвали една работа, вземат друга такава, която вдва под ред. Разбира се момичетата имат достатъчно време да готвят всичко, а повече помагат на готвачката. Ала от всички домакински работи ученичките в сегашната комуна с най-голямо удоволствие извършват месенето хляба. Всяка сутрин според номера в класа си, една ученичка меси нуждното количество хляб. Всичката тая работа макар и толкова много, не плаши момичетата; те винаги с готовност извършват това, което се изисква от тях. Редки или да не кажа не съществуват случаи, когато някоя няма да извърши работата си. — Това се случва само когато една ученичка отсъствува или закъснее, обаче, това се избягва да се повтаря.

Комуната — (няколко ученички от нашетия пратеник отсъствуват).

Осмокласничките живеят само в една спалня. Ах, тази осмокласна стая; тя е толкоз интересна и привлекателна! Тука няма да чуете никога да се карат; та и в осмокласната стая всичко върви така хубаво, такива всевъзможни истории се разправят всяка вечер — момичетата имат такава развита фантазия, щото живота на всичките осем тече така, както в вълшебните приказки. Също така живеят и седмокласнички само, че те са разделени в три отделни спални — и в всяка една се живее по-различно може би, отколкото в съседната.

Почти винаги в неделя след обед ученичките от „комуната“ ходят на разходка, използувайки за това времето от 2—4 часа, през което време, ученичките от другите пансиони спят.

Наистина, хубаво се живее в „комуната.“ Не че тук няма и неприятности; о, напротив, всички следят на момичетата тук като на най-голями в пансиона и всяка най-малка постъпка на някои от тях прави голямо впечатление на околните, а това донася смущение на цялата „комуна.“

Когато веднъж попитали една осмокласничка какво иска да прави като свърши, тя отговорила. „О, аз никога не искам да излизам вън от това място; тука в тая „комуна“ всичко е така мило, вечерите около печката така хубави. Аз не искам да мисля за свършване.“

Сега е вече почти пролет, всичко става светло; даже тъмния салон на „комуната“ става приветлив — но душата на някои болни се свива при мисълта че само още няколко месеца и те ще бъдат далеч от тука. Всичко неприятно се изгонва от тяхните умове и много светли страници от тяхния живот се вече изписани тук в комуната.

☞ *Умоляват се тези абонати, които не са платили абонамента си, да побързат да сторят това. Редовното излизане на останалите три броя до голяма степен ще зависи от числото на внесените абонаменти.*

За Референдума

За години *Въздържателната дружина* при Американските гимназии е работела непрестанно, доколкото това е било възможно за затварянето на кръчмите в Самоков. Същата цел е имала и тая при Държавната гимназия *„Светло бъдаще“* и неотдавна основаната такава в града *„Рилска Заря“*.

Това е било едно от най-невероятните и трудни дела, които някога една подобна дружина е предприемала, тъй като Самоков е град със 70 кръчми, а количеството алкохол, консумирано от многобройните им посетители толкоз голямо, щото не можеше друго, освен човек да се замисли в съмнителния успех на делото, което въздържателните дружини в Самоков бяха предприели.

Много утра, беседи и вечеринки, с въздържателен характер, са се давали в миналото от трите дружини, посредством които се нападаха потресаващи сцени на живота на поклонниците на Бахуса; ред статистики и данни, говорящи все за вредата от алкохола.

Миналата година се устроиха и две манифестации в полза на въздържанието, от които едната бе главно за спиране постройката на новостроящата се тогаз бирена фабрика в града. Разбира се населението още не бе привикнало на подобни манифестации и като така никакво внимание не бе обърнато от негова страна на тия, ако може тъй да се нарекат *„детски протести“*, — манифестиращите бяха предимно ученички и ученици — и бирената фабрика благополучно биде построена.

И тази учебна година *Въздържателната дружина* почна своята работа пак със същата цел — *затварянето на кръчмите в града*. А за по-успешно водене на почнатото дело, трите дружини *„Светло бъдаще“*, *„Рилска Заря“* и тая при Америк. гимназии решиха да работят заедно като едно цяло и така сплотени да действуват пред Общинския Съвет да се произведе *Референдум*, с който да се питат гражданите на Самоков дали желаят затварянето на кръчмите, или не. Общинският Съвет напълно подкрепи искането на дружините и от своя страна и той сам се зае с въпроса за Референдума, докато най-после той реши да се произведе също на 25 март т. г.

И почна агитация от страна на трите дружества. Уредиха се няколко вечери служби в Евангелската черква, предимно с въздържателен характер; по-късно г. Острандж и г. Христов, учител при Америк. гимназии, държаха по една сказка от същия характер; печатиха се позиви за целта, докато най-после дружините почнаха да издават свой вестник „Изгрев“, който излазяше периодически до деня на Референдума и имаше за цел да се бори против „70-те кръчми-вертепи“ и посочва начини за премахването им.

Ала вече и самото гражданство не бе тъй пасивно към започнатото дело. Разните сказки, беседи и други подобни бяха добре посещавани почти винаги и внимателно възлушвано това, което се говореше относно деня в който щеше да се реши съдбоносния въпрос, *дали да се затворят или не „70-те вертепи“* в Самоков, които поглъщаха толкоз суми, пречелени с кървав пот и проливаха толкоз невинни детски сълзи.

Вън събота, денят преди *„Референдума“* биде устроена голяма манифестация, в която участвуваха членовете на трите дружини и всички желаещи. Манифестиращите обиколиха по-добрите улици на града, носейки с тях си плакарди с разни картини — сцени из живота на алкохолици или тъй изречения, които още отдалеч ясно се различаваха и неволно привличаха вниманието на минуващите. Най-после манифестацията спре на площада пред читалището „Отец-Паисий“. Тук говориха един ученик и една ученичка от страна на *„Светло-Бъдаще“* и една ученичка от страна на тая при Американските гимназии. Най-накрая говори г. Алексиев, (миналогодишен учител при нашите у-ща), специално поканен за целта от София. Неговата реч завърши с апел към гражданите, да не забравят своя дълг като такива и да дадат своя глас за затварянето на кръчмите.

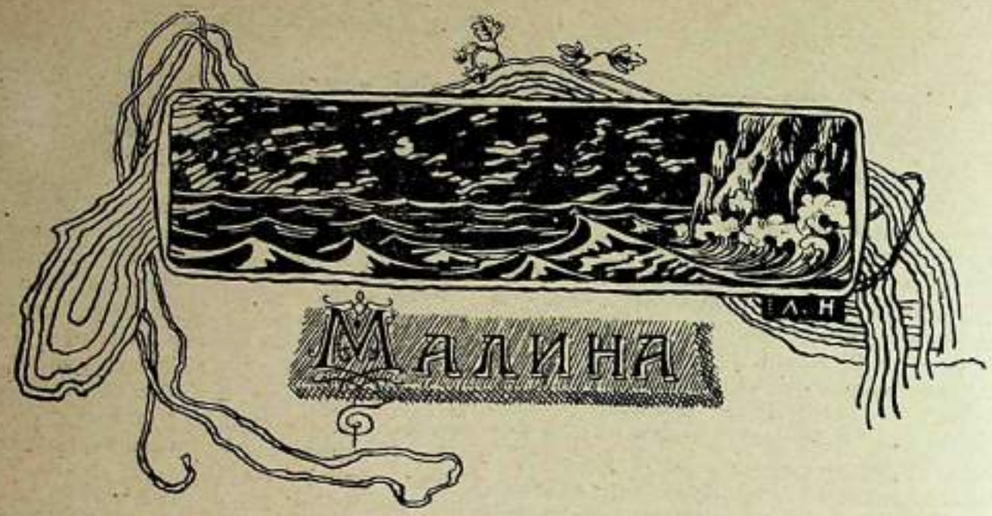
Не след дълго манифестацията завърши вред въторжени викове и песне въздържателни песни.

И след всичко това нямаше вече никакво съмнение за успеха на делото, за което бе положен толкоз труд и старания. . . . . .

Същия ден вечерта г. Алексиев държа сказка пак за въздържанието в „Общата стая“ на A. S. B.

На другия ден, неделя, 25 март биде произведен и тъй очаквания и желал *„Референдум“* . . . А късно вечерта когато урните бяха отворени и бюлетините преброени стана явно, че *„70-те кръчми“* на Самоков ще бъдат затворени и то почти с пълно вишегласие, а именно със 1158 гласа ЗА и 217 ПРОТИВ затварянето им.

Самоковските граждани най-после ясно съзнаха своя дълг и отдадоха заслуженото на кръчмите!

I

Хр. Яневу.

Вечер. В заник от силни бои, слънцето кротко се отпусна в пригрждките на Астарта. Скоро вечерния мрак завла всичко с нежни, сиви черти. Очертанията на брега станаха по-бледи, а морето под бледата позлата на тиха вечер, безшумно се люлееше и мокреше пясъка край брега. Морски чайки, бели като пяна, с кресящи чертаеха неравни черти по огромната гръд на морето.

Край самия брег, там дето късно вечер спираха рибарски лодки, моряци бяха вбили въ́рху пристанището от разбити, корабни дъски, огромни железа привързани с синджири. По-нататък край морето, въ́рху огромни гранитни скали, с пътеки които водят към смъ́рт, водата бе вдълбала страшни бездни, под които в полунощ ши́баше сребърна пяна.

Нощта бе топла. Вода от едри звезди сплиташе пътеките на брега с въ́лните в тиха нощна тъга, в която звучи само плесъка на морето и песен на моряци, които пият силно вино.

На пристанището, въ́рху груба пейка небрежно отпуснат, седеше млада рибарка. Лицето ѝ беше бледо, нежно очертано от железните ръце на морето, а въ́рху раменете ѝ се разкъдряха разкошни, златни коси, въ́лнувани полеком от бледите пръсти на вятъ́ра. Очите ѝ сини като на чайка, тревожно се взираха над морето, там дето две бездни сплитаха пътеките си в безкрайна, неясна черта.

Понякога когато морето бе съвсем прозрачно, и луната разсипваше в бледа позлата своите лъчи, рибарите до късно ловеха риба; но тази вечер пурпурния кръг на слънцето вещаеше буря и те с уморени удари се връщаха към брега. Чуваше се само тихия плясък на лопатите, които приближаваха пристанището. Те бяха здрави облечени със сини, моряшки блузи, пропити от смола. Със силни и отмерени удари те тласкаха лодките в залива, завързваха ги със здрави синджири и натоварени с риба, с морни стъпки се отправяха към рибарските си къщи. Когато водата край брега стана съвсем черна, залива опусте . . .

В тишината прозвуча плясък на лопати, късна рибарска лодка очерта неравен кръг и безшумно навлезе в залива. Младата рибарка скочи, радостно подвикна, после ловко завърза рога на лодката с огромния синджир на пристанището и цалуна рибаря. След туй почна да изнася едри риби въ́рху корабните дъски на брега.

— Рибке! От морския живот и дългото употребление на ром, неговия глас бе отпаднал, но равен. Бледия цвет на морето смътно очертаваше лицето му. Той бе стар, с опърлено от южното слънце лице, но все още здрав и силен. Вечер, той се връщаше най късно, нежно посрещан от красината си дъщеря.

— Рибке, ела ми помогни! Старецът простре рибарската си мрежа и със здрав канап, натопен в смола, почна да завързва скъсаните части на мрежата. Рибка седна до него и бавно набираше завързаните части.

В това време над морето се очерта огнения рог на луната. Морето измени позрачния си цвет; въ́лните добиха бледо златен отблясък, и въ́рху корабните дъски на пристанището, пропити от морска вода се очертаваха неравни, златни линии.

Старецът полека разказваше за лова, за оня дълъг ден, когато морето трепти от топлите лъчи на слънцето, и в умореното дихание на деня звучи само плесъка на мрежите. Не, те не ловят само на едно място. Малките рибарски лодки, подобно на чайки, ловко се плъзгаха по гладката повърхност и вечер когато заник простираше над две бездни пурпурно покривало, те се връщаха с лодки напълнени с риба Той говореше тихо, с отпаднал глас като здраво завързваше мрежата.

Морето безшумно мокреше брега, и равния плясък на въ́лните звучеше в тишината като упоителен шепот на жена. . . .

Нечии стъпки безшумно отекнаха в нощта и на брега въ́рху осветения песък въ́зстана сянка на мъ́ж. Той въ́рвеше бавно, до самото море, и странните очертания на фигурата му говореха за неговата далечна родина. Рибка се притисна до баща си, и в сянката, която отхвърляше луната от него, тя гледаше с широко отворени очи странника.

Той въ́рвеше съвсем бавно, със стъпки на човек, ранен от болката на страшна скърб и когато се изправи с лодката на рибарите, той извърна глава. Лицето му бе силно осветено от меката лунна светлина.

— Добър вечер! Гласът му бе глух, и звукът звучеше странно, като през сън. Рибка неволно потръпна. Той въ́рвеше въ́рху осветения песък, с наведена глава като сомнабул и сянката му постепенно се закриваше в огромната сянка на скалата. Когато той отмина, Рибка запита съвсем тихо баща си:

— Кой бе тоз?

— Не, не го познавам. Дошел е преди неколко деня съвсем сам. Моряците го видели за морски търговец, комуто морето разсипало корабите. Невярвам, защото никой от рибарите не го познава. Винаги се разхожда край морето и мълчи. Защо ли? Казват, че в полунощ го виждали да се изкачва по „Пиратеската скала."

Над морето летеха чайки, които с пронизителни крещящи се въ́ртяха към брега. Морето странно шумеше от южния вятъ́р и пяната въ́рху въ́лните добиваше бледо пурпурен цвет. Старецът започна да събира мрежите. Очите му привикнали на мъглявите, мрачни пари тревожно се взираха към хоризонта, там дето тъмна нощ разпущаше зловещо траурния креп на бурята. Луната светеше със странно червен блясък и скалите въ́рху брега бяха силно очертани.

— Към полунощ ще има буря. Той събра мрежите и лопатите, после изтегли лодката навътре към брега, привърза я пак и с тежки стъпки се отправи към рибарската си къща. В този момент Рибка се спре.

— Аз ще остана на брега. Мълчание. Старецът безпокойно я погледна, но нищо не каза. Не веднъж тя бе скитала сама на брега, шибана от силните въ́хри на бурята, и рибарите я обичаха, защото плуваше като риба, и беше силна като стар моряк. Но тази вечер, минаването на странника, после бурята, нима не бяха свързани със странния каприз на девойката? Когато той се обърна тя седеше на пристанищната пейка и морския вятъ́р пилееше косите ѝ. После той влезе в къщата си.

Рибка седеше на морския брег и тъжно гледаше очертанията на въ́лните. Понякога те бяха съвсем бледи, а пяната сребърна . . .

— Кой бе този странник, който смути сърцето ѝ? Когато той се обърна, лицето му бе съвсем бледо. Защо? После той ги поздрави; о, тоя болезнено глух глас, от чийто звук тя изтръпна! Разказа за странника неомолимо я завладяваше, и неволно тя тръпнеше пред някакво неизяснимо чувство, което смущаваше сърцето ѝ. „Казват, че са го виждали да се изкачва по „Пиратеската скала." О! то бе една огромна скала, в чието дъно морето бе вдълбало бездна, в които растеха отровни растения. Ни един моряк не бе се изкачвал на върха, и по целия брег само младата рибарка, с ловкост на дива котка виняваше по страшните пътеки на самата смъ́рт. Е!... какво искаше тогава незнайника? Тази вечер пред тръпките на бурята, той пак отиваше към скалата. Завладе я силно любопитство на жена, примесено от чудния трепет, който властно ѝ заповедваше в ужаса на страшната нощ да последва неговите стъпки. Тя стана и бързо се опъти към скалата.

Бурята почваше. По небето се реяха въ́в вихра безреди черни облаци, а морето, опито от силата на вятъ́ра, в страшни тръпки почваше да се въ́лнува. Въ́лните добиха тъмен цвет, и плющенето на пяната се сливаше със страшния плач на вятъ́ра. Луната кървава залъчваше лъчи със странен, червен цвет, всеки миг закривана от облак.

В южните нощи, след задушния ден, бурите настъпват бързо

Имаше една пътека която заобикаляше скалата, после направо извождаше на върха. Още от малка тя винаги се изкачваше из този път и всеки камък ѝ бе добре познат. Младата рибарка въ́рвеше бързо и морския вятъ́р в луд устрем развеваше косите ѝ. Когато тя стигна до подножието на скалата, луната разкъса в огнена пяна облака и силно освети гранита. На върха, там дето в полунощ шибаше морска вода, се очерта бледа сянка, която бавно мина по гранитните стъпала към морето. Рибка потръпна и ловко започна да се изкачва по скалата. Бурята бе отвъд. Тя се изкачваше бавно с обмислени стъпки, и в миг когато луната осветяваше скалата, с ранени ръце тя впиваше своите бледи пръсти във влажния гранит, вслушана в плющенето на морето. Бурята със страшна сила вопиеше над скалата, и когато за момент вятъ́ра спираше, в тишината прозвучаваше някакъв странен, неопределен шум, подобно на звук причинен от търкането на твърди тела. И в некакъва болезнена възбуденост, достигнала до ужас, Рибка предпазливо се изкачваше по скалат, вслушана в странния звук, който с отмерена сила звучеше в промежутъ́ците на бурята. Под самия въ́рх, пътеката обикаляше скалата и минаваше над морето. Там гранита бе мокър, и младата рибарка съвсем бавно минаваше по отровната роса на водата. Въ́лните със бясна сила се въ́ртяха към брега, и сребърни капки мокреха телото на девойката. И сякаш, като по някакво странно съпадение на времето, в мига когато бурята замлъкна, луната разсече облака и силно освети гранита. Рибка обхвана скалата с една ръка, после силно се надвеси над морето и в ужас, прикл формата на фантастичен змъ́й, с широко отворени очи, виде нещо страшно. На скалата, бляснала от сребърната роса на водата, стоеше човек смъ́ртно-бледен който с млат дълбаеше въ́рху мокрия гранит. Морска пяна напъ́лваше врезаните букви, луната силно осветяваше пяната и въ́рху гранита в лунни сияния пламваха буквите на непознато име. И в някакво болезнено състояние на чуствата, достигнало до халюцинация, тя гледаше с широко отворени очи неестествения блясък на водата; защото тач, въ́рху гранита, с фантастична светлина светеха буквите на незавършено име: М а л и ... Въ́лните с необикновена сила шибаха скалата и в дълбокия плач на бурята звучеше само звукът.

Понякога странника се заглеждаше над възбуденото море, а лицето му, съкрчено в жестока гримаса и странните неопределени движения, изразяваха силни душевни страдания; но бурята винаги плакаше и с удвоена сила той вдълбаваше в гранита болката на някакъв страшен спомен. Вятъ́рът плющеше с свръхестествена сила, и тогава сякаш на върха на свойта мощ, една огромна въ́лна се надигна на ужасяваща височина и със силен плясък се върна назад. Рибка бе под върха и само пяна опръска лицето ѝ. Луната силно освети пяната, и въ́рху гранита, блеснал от сребърната роса на водата, се очерта с разкошни, лунни букви името М а л и н а. И смътно тя виде, как въ́лната се стесни във форма на дъга, после силно се спусна по скалата и странника с отчаян вик изчезна в лунната паст на морето. В първия момент младата рибарка изгрънна и в некакъв трескав решителност, приемща само

на моряците, лошко се спусна по скалата, и бледа, с развени, златни коси, силно извика и се хвърли в кипящата, бездънна паст.

Когато старецът излезе, обърна му внимание неестествената сила на бурята и фосфорния блесък на вълните. После той се опита към пристанището. От бесното дихание на бурята, вълните се разливаха на далечно разстояние по брега и лодките силно се тласкаха една о друга. Старецът застегна мокрите синджири и с бързи, неспокойни стъпки тръгна по крайбрежния пясък.

В първия момент странното желание на Рибка го очуди, после смути и страхотния рев на бурята пробуди в душата му смътен страх за някаква опасност, която заплашваше любимата му дъщеря.

Може би, от трескавото напрежение на чувствата, навеч от бурята, или от възбуденото състояние на въображението, старецът се спре и в разюздената стихийност дочу задавен вик на жена, който прозвуча от към морето.

Старецът настръхна, защото позна гласа на дъщеря си; и тогава, бледен той инстинктивно извади моряшкия си рог и с свръхчовешко усилие го наду. Безумно и страшно — о, страшно като самия ужас! прозвуча тревожния звук на рога и в дълбокия час на нощта, като далечно ехо, откъснаха пробудени моряшки викове. Тогава старецът се спусна към осветеното пристанище, дето от целия бряг се стичаха рибари. Лицата им възбудени, носеха печата на някаква железна решителност.

Старецът мълком им посочи към скалата, дето вълните с дива мощ се удряха и тогава те бързо отнързаха рога на лодката, нахвърлиха насмолени, корабни въжа и със силен тласък се впуснаха из огнената пяна на водата.

Лодката потрепери по цялата си дължина, плесна и с шеметна бързина се понесе по вълните...

Морето с разюздена стихийност удряше здравите дъски на лодката, но железните ръце на моряците равно и сигурно налягаха веслата и в плющенето на вятъра, лодката ту се явяваше върху осветените вълни, ту като чайка изчезваше в зиналі страхотно бездни.

А там на скалата, дето незнаен човек бе врязал върху гранит име на Жена, шибаше сребърна пяна.

(Следва)

ХРОНИКА

— **Великденската ваканция** за нашите училища ще започне от 3 Април, веднага след обед и ще трае до 15 с. м. включително.

— **През последните** няколко дни, Boy-Scouts организация, използувайки хубавото време, има редовни упражнения и състезания между членовете си. За целта почти всяки ден през свободното си време разни *troops* отиваха на „рида," намиращ се покрай града и там имаха практически упражнения като сигнализация от далечно разстояние, даване първа помощ в случай на нещастие и пр.

— **Според решението на** „Общинския Съвет," кръчмите в града ще бъдат затворени от 1-й Юли т. г.

— **Желаещите ученички** и ученици от VII -кл. на 29 того ще отидат в София, водени от наши учители, където ще престоят няколко дни, през които ще се постарают да разгледат някои фабрики и добре уредени физични кабинети.

— **Павел Христов**, бивш ученик в А. S. B., който бе в Шотландия, студент по Богословие в Единбургския университет, веч е свършил и се е завърнал в България. За сега той се намира в родното си място, с Кричим, Пловдивско.

— **Джеми Налджиян,** наскоро след пристигането си в Австрия се е записал студент по Богословие в един от тамошните богословски университети.

— **На 17 того в „Общата Стая"** на А. S. B. г-жа Делчева от името на Литературното Д-во „Напредък", в Дек. у-ще, държа сказка на тема: „Защо чета предимно Англо-Саксонската литература." Приход от входа бе за в полза на фонд „Народен Театр."

— **Преди няколко дни** проф. Консулов, от София, бе в Самоков и държа в салона на бившата семинария, две сказки с научен характер.

— **На 10 того от страна** на Въздържателната дружина при нашите училища, в „Общата стая" на А. S. B., има концерт, приход от който бе за в полза на дружината. Училищния оркестр свири няколко нови парчета. Участвува и образувалия се тогая петокласен (момичета и момчета) хор, с изпълването на „Китка народни песни."

Отзиви

Относно статията „Английски език в А. S. B.," поместена в миналия брой на вестника ни, получени са веч няколко писма като отговор на запитването, отправено от страна на автора ѝ.

По-долу даваме извадки из писмата на един свършил миналата година при А. S. B. и един родител, свързан с нашите училища.

„Ако владея само писмения английски език, то действително аз владея изкуството да оперирам с един мъртав труп. То е почти равно и аз да бъда мъртав, щом като живите не могат да не използуват, нито пък аз тях да използувам. Това е силно казано, но пък и тъй си е. Хем искаме да направим училището някак си по-модерно, по-пригодно за живота, хем искаме да му запушим устата, за да не изказва чувствата си. Че туй съвместимо ли е?

Даже мене ми е чудно, кои са тези, които подкрепват първата изложена теория. Нито за минута няма да се поколебая да подкрепя втората."

* * *

„Моето мнение е да се изучват едновременно и писмения и говоримия език, защото в живота са потребни и двата, особено като се вземе пред вид културния и търговския живот у нас.

Изучването и на говоримия английски език трябва да се наложи на учащите се и в двете Амер. гимназии, както и в католическите френзузки пансиони.

Учащите се ще разберат ползата от това, чак когато свършат и почнат да се ползуват от тех (научените езици) в живота. Те тогава ще разберат, че човек на колкото повече езици знае да говори и да да пише, толкова по-добре за него."

Печатница при Американските Гимназии,
САМОКОВ.